

Visoka škola računarstva i informatike **eMPIRICOM**

**P R A V I L N I K
O ZAVRŠNOM RADU VISOKE ŠKOLE RAČUNARSTVA I
INFORMATIKE eMPIRICOM**

Tuzla, maj 2021. godine

Na osnovu člana 60. stav (1) tačka d) Zakona o visokom obrazovanju (Službene novine Tuzlanskog kantona broj: 7/16, 10/16, 5/17, 15/17, 15/19 i 9/20), te člana 17. Statuta Visoke škole eMPIRICOM računarstva i informatike eMPIRICOM u Tuzli, Senat Visoke škole eMPIRICOM računarstva i informatike eMPIRICOM u Tuzli, na sjednici održanoj 10.05.2021. godine donio je:

P R A V I L N I K

O ZAVRŠNOM RADU VISOKE ŠKOLE RAČUNARSTVA I INFORMATIKE eMPIRICOM

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom reguliše se postupak prijave, izrade, ocjenjivanja i odbrane završnog rada na prvom ciklusu studija na Visokoj školi računarstva i informatike eMPIRICOM (u daljem tekstu: Visoka škola eMPIRICOM), na studijskim programima na kojima je utvrđena obaveza izrade i odbrane završnog rada, a u skladu sa Statutom i Pravilima studiranja na Visokoj školi računarstva i informatike eMPIRICOM.

Član 2.

Završni rad je opširnije pisani stručni rad na kraju prvog ciklusa studija u kojem student u dogovoru sa mentorom samostalno obrađuje utvrđenu temu.

Završnim radom student treba dokazati da je stekao kompetencije i usvojio predviđene ishode učenja koje primjenjuje pri rješavanju problema iz stručnih i naučnih područja studija kojeg završava. Završnim radom student dokazuje sposobnost korištenja teorijskih i praktičnih znanja stečenih tokom studija te služenja odgovarajućom literaturom i stručnom terminologijom.

Student javno brani završni rad, nakon ostvarenih ECTS bodova na prvom ciklusu studija, u skladu sa studijskim programom i Pravilima studiranja na Visokoj školi računarstva i informatike eMPIRICOM.

II. PRIJAVA I DODJELA TEME ZAVRŠNOG RADA

Član 3.

Teme za završne radove predlažu nastavnici - mentori.

Mentor za izradu završnog rada u pravilu je nastavnik koji izvodi nastavu na Visokoj školi eMPIRICOM.

Član 4.

Mentor dostavlja prijedlog teme završnog rada na odobrenje Senatu Visoke škole eMPIRICOM. Prijedlog sadržava:

- naziv uže naučne oblasti,
- ime i prezime mentora,
- nastavni predmet iz kojeg se daje prijedlog teme završnog rada,
- naziv teme završnog rada,
- opis problema i definiranje teme,
- ciljeve i svrhu rada,
- metode koje će biti korištene u radu,
- strukturu rada,
- preporučenu literaturu.

Član 5.

Temu završnog rada student bira iz nastavnog predmeta koji je obuhvaćen odgovarajućim studijskim programom.

Student može samo jednom promijeniti temu završnog rada i to najkasnije u roku od 60 dana od dana odobravanja prve teme.

Član 6.

Senat Visoke škole eMPIRICOM:

- razmatra i odobrava predložene teme završnih radova,
- dostavlja Studentskoj službi spisak odobrenih tema i mentora za završne radove.

Član 7.

Student podnosi zahtjev za dodjelu teme završnog rada na Obrascu 1 koji je sastavni dio ovog Pravilnika Studentskoj službi.

Zahtjev sadrži sljedeće rubrike: ime i prezime studenta, nastavni predmet u okviru kojeg je definisana tema završnog rada, naziv teme završnog rada, datum usvajanja teme na Senatu, saglasnost nastavnika – mentora za taj završni rad i saglasnost direktora Visoke škole eMPIRICOM (u daljem tekstu direktor).

Student popunjava obrazac zahtjeva zaključno sa rubrikom „Naziv teme završnog rada“ i predaje ga u Studentsku službu. Studentska služba ovjerava obrazac zahtjeva, upisuje podatke u rubriku „Datum usvajanja teme na Senatu“ i prosljeđuje ga na potpis prvo mentoru, a onda direktoru. U potpunosti popunjeno obrazac zahtjeva za dodjelu teme završnog rada Studentska služba odlaže u dosije studenta, a kopiju uručuje studentu.

Član 8.

Završni rad se piše i brani na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine.

Član 9.

Završni rad sadržava sljedeće cjeline: naslovnu stranicu, odluku o dodjeli teme završnog rada, izjavu o izvornosti završnog rada, sažetak, ključne riječi, sažetak na engleskom jeziku, ključne riječi na engleskom jeziku, sadržaj, popis slika, tabela i skraćenica, uvod (prvo poglavlje), glavni

dio (ostala poglavlja), zaključak, bibliografiju, priloge po potrebi, a sve prema templateu za završni rad Visoke škole eMPIRICA, koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Sažetak sadrži 10-15 redaka s opisom sadržaja završnog rada. Sadržaj treba dati popis i redni broj stranice naslova u tekstu. Uvod treba sažeto opisati zadatak završnog rada i sadržaj pojedinih poglavlja. Glavni dio rada treba podijeliti u poglavlja koja čine odredene logičke cjeline.

Prilozi se, ako ih rad sadrži, numerišu i izdvajaju u posebno poglavlje. Rad treba sadržavati najmanje 35 stranica.

Template za završni rad se može preuzeti sa eCampus sistema Visoke škole eMPIRICOM.

III. IZRADA I PREDAJA ZAVRŠNOG RADA

Član 10.

Završni rad student izrađuje samostalno. Završni rad treba biti rezultat njegovog vlastitog rada koji se treba temeljiti na vlastitim istraživanjima i oslanjati na korištenu literaturu. Nijedan dio rada ne smije biti napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan ili prepričan iz necitiranog rada, i nijedan dio rada ne smije kršiti tuđa autorska prava.

Mentor je obavezan pratiti rad studenta, pomagati mu savjetima i upućivati na odgovarajuću literaturu.

Koncept rada student daje na uvid mentoru. Student je dužan postupiti prema uputama i primjedbama mentora. Ukoliko student nije postupio prema uputama i primjedbama mentora, rad mu se vraća na doradu.

Student je dužan konačnu verziju samostalno napisanog završnog rada predati mentoru na pregled najkasnije 21 dan prije planiranog termina za odbranu završnog rada. Uz to student prilaže potpisano Izjavu o izvornosti završnog rada koju može preuzeti iz templatea za završni rad na eCampus sistemu. Izjava je sastavni dio završnog rada.

Mentor je obavezan pregledati rad i dostaviti studentu svoje mišljenje o konačnoj verziji završnog rada u roku od 10 dana. Tokom vrednovanja završnog rada mentor vrši provjeru vjerodostojnosti i izvornosti napisanog rada, te ga provjerava na plagijarizam. Završni rad treba sadržavati najmanje 20% izvornog stručnog doprinosa studenta na temu završnog rada.

Član 11.

Nakon prihvaćanja konačne verzije završnog rada mentor predaje popunjeno i potpisano Obrazac 2 u Studentsku službu, čime daje saglasnost da student može pristupiti odbrani završnog rada, nakon čega Studentska služba studentu izdaje ovjerenu prvu stranicu završnog rada.

Uz Obrazac 2 mentor u Studentsku službu predaje popunjeno i potpisano Obrazac 4 sa prijedlogom članova Komisije za odbranu završnog rada. Predloženu Komisiju odobrava direktor, nakon čega mentor članovima Komisije dostavlja konačnu verziju završnog rada u pdf obliku putem e-mail servisa na domeni empirica.ba i empirica.edu.ba, pri čemu se konačna verzija završnog rada dostavlja članovima Komisije i na adresu empirica@empirica.ba.

Članovi Komisije su dužni u roku od pet dana po primitku završnog rada u elektronskoj verziji mentoru dostaviti odgovor u kojem navode svoje komentare, primjedbe i prijedloge na konačnu verziju završnog rada. U slučaju da članovi Komisije ne dostave odgovor mentoru u navedenom roku, smatrati će se da su saglasni da završni rad može ići u daljnju proceduru.

Ukoliko članovi Komisije u navedenom roku dostave mentoru odgovor sa komentarima, primjedbama ili prijedlozima, mentor isti razmatra i donosi odluku o uvažavanju ili odbacivanju, o čemu obavještava sve članove Komisije uz obrazloženje. U slučaju uvažavanja, mentor obavještava studenta da je potrebno izvršiti korekciju završnog rada, i daje mu upute u vezi sa tim. Postupak se ovim vraća na predaju nove konačne verzije završnog rada.

Član 12.

Ukoliko je na dostavljenu konačnu verziju završnog rada bilo komentara, primjedbi ili prijedloga članova Komisije, i iste su usvojene od strane mentora, student postupa po uputama mentora, te u roku od 7 dana dostavlja novu konačnu verziju rada mentoru. Novu konačnu verziju rada mentor ponovo šalje članovima Komisije na potvrdu te se postupak pregleda rada vraća na postupak prema članu 11. stav 3. Pravilnika.

Student predaje ukoričenu verziju završnog rada u studentsku službu Visoke škole eMPIRICOM najranije 5 dana nakon što je mentor poslao elektronsku verziju članovima Komisije za odbranu, a najkasnije 5 dana prije planiranog termina za odbranu završnog rada, u četiri primjerka, ukoliko:

- 1) nije bilo komentara, primjedbi ili prijedloga članova Komisije na dostavljenu konačnu verziju završnog rada,
- 2) u slučaju da je Komisija dostavila komentare, primjedbe ili prijedloge na konačnu verziju završnog rada i iste je mentor odbacio,
- 3) nije bilo komentara, primjedbi ili prijedloga članova Komisije na dostavljenu novu konačnu verziju završnog rada.

Uz rad u pisanim obliku, student je dužan predati i CD ili USB sa cijelovitim završnim radom u editabilnom formatu, uključujući i izvorni kod ukoliko je isti bio sastavni dio rada, i dodatnom datotekom. Sadržaj dodatne datoteke mora biti napisan na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine i engleskom jeziku, a sadrži: naslov rada, sažetak, ključne riječi, ime i prezime studenta, nastavni predmet, ime i prezime mentora. Nakon što student predaje ukoričene verzije završnog rada u Studentsku službu, ista popunjava obrazac za zakazivanje odbrane završnog rada (Obrazac 3),

Termin i mjesto odbrane završnog rada objavljuje Studentska služba na oglasnoj ploči eCampus sistema.

Primjerak ukoričene verzije završnog rada sa originalnom prvom stranicom i CD/USB arhivira se u biblioteci Visoke škole eMPIRICOM.

Studentska služba Visoke škole eMPIRICOM ukoričene verzije završnog rada studenta dostavlja članovima Komisije za odbranu.

Student u roku ne kraćem od pet (5) dana, pristupa odbrani rada.

IV. ODBRANA ZAVRŠNOG RADA

Član 13.

Odbrana završnog rada je javna.

Završni rad student brani pred Komisijom za odbranu završnog rada (u daljem tekstu Komisija) u sastavu: predsjednik, mentor i član, iz reda nastavnika. Radom Komisije predsjedava predsjednik Komisije.

Odbrana rada obuhvata usmeni prikaz rezultata završnog rada prezentiran od strane studenta, te odgovore studenta na pitanja članova Komisije i prisutnih slušalaca. Trajanje odbrane završnog rada po pravilu ne prelazi 30 minuta.
Eventualna pitanja prisutnih dostavljaju se Komisiji u pismenoj formi, a Komisija potom cijeni njihovu usklađenost i primjerenost sa temom završnog rada.

Član 14.

Komisija donosi ocjenu završnog rada studenta neposredno nakon održane odbrane i to na osnovu ocjene napisanog završnog rada, izlaganja kandidata i njegovih odgovora na postavljena pitanja tokom odbrane.

O odbrani završnog rada Komisija vodi zapisnik (Obrazac 5) u koji se upisuje ocjena postignuta na odbrani, a koju Komisija donosi većinom glasova.

Ocjena završnog rada je od 6 (šest) do 10 (deset).

Ocjenu završnog rada javno saopštava predsjednik nakon vijećanja Komisije.

Zapisnik se odlaže i čuva u dosijeu studenta kao trajan dokument.

Ukoliko je ocjena većine članova Komisije nakon provedene odbrane rada negativna, student ponovo prijavljuje završni rad.

Student koji ne odbrani završni rad ni u drugom pokušaju, gubi pravo okončanja studija na Visokoj školi eMPIRICOM.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 15.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i primjenjuje se od dana stupanja na snagu.

Broj: 04-03-02-145/21-002/21
Tuzla, 10.05.2021. godine

Predsjednik Senata

---

mr.sci. Muhdin Mujačić, dipl.ing.el.

(Obrazac 1)

Visoka škola računarstva i informatike eMPIRICOM

STUDIJSKI PROGRAM _____

SMJER_____

ZAHTJEV ZA DODJELU TEME ZAVRŠNOG RADA PRVOG CIKLUSA STUDIJA

Student/ica sam završne godine studija na Visokoj školi računarstva i informatike eMPIRICOM, studijski program _____, smjer _____, izvršio/la sam ovjeru zimskog semestra, te podnosim zahtjev za dodjelu teme završnog rada u skladu sa Pravilnikom o završnom radu Visoke škole računarstva i informatike eMPIRICOM .

Ime i prezime studenta	
Nastavni predmet u okviru kojeg je definisana tema završnog rada	
Naziv teme završnog rada	
Datum usvajanja teme na Senatu	
Saglasnost nastavnika – mentora završnog rada	
Saglasnost direktora	

Student/ica

_____
Datum zahtjeva za dodjelu teme završnog rada

_____
Studentska služba

(Obrazac 2)

Visoka škola računarstva i informatike eMPIRICOM

STUDIJSKI PROGRAM _____

Mentor: _____ je pregledao završni rad
studenta/ice _____
iz nastavnog predmeta _____
za temu završnog rada

---

i potvrđuje da:

- je pregledao završni rad u potpunosti, tokom čega je izvršio provjeru vjerodostojnosti i izvornosti napisanog rada, te ga je provjerio na plagijarizam dana _____ korištenjem alata _____ i uspoređivanjem sa literaturom korištenom u završnom radu,
- završni rad je izrađen prema templateu Visoke škole eMPIRICOM,
- završni rad ne sadrži gramatičke i pravopisne greške.

i saglasan je da imenovani/a može pristupiti odbrani završnog rada prvog ciklusa studija.

Mentor

Tuzla, _____

(Obrazac 3)

Visoka škola računarstva i informatike eMPIRICOM

STUDIJSKI PROGRAM _____

Ime i prezime studenta/ice, broj indeksa_____

Završni rad iz predmeta_____

Naziv teme završnog rada_____

Završni rad je predat u Studentsku službu Visoke škole računarstva i informatike eMPIRICOM. Odrhana se može zakazati počevši od _____.

Studentska služba

_____

Javna obrana završnog rada kandidata/kinje zakazuje se za _____ u _____ sati u

_____.

Studentska služba

Tuzla, _____

_____

(Obrazac 4)

Visoka škola računarstva i informatike eMPIRICOM

STUDIJSKI PROGRAM _____

Ime i prezime studenta/ice, broj indeksa_____

Završni rad iz predmeta_____

Naziv teme završnog rada_____

Mentor predlaže sljedeću Komisiju za odbranu završnog rada:

KOMISIJA ZA ODBRANU ZAVRŠNOG RADA:

1. _____, predsjednik,

2. _____, član-mentor,

3. _____, član.

Mentor

Tuzla, _____

DIREKTOR
Visoke škole eMPIRICOM

Tuzla, _____

mr.sci. Muhdin Mujačić, dipl.ing.el.

Z A P I S N I K
o odbrani završnog rada

Odbrani završnog rada pristupa student/ica _____

Rođen/a _____ mjesto rođenja _____ čija je odbrana odobrena
dana _____.

Odbrana završnog rada iz nastavnog predmeta:

na temu:

održana je dana _____ u _____ sati u prostoriji _____.

pred Komisijom u sastavu:

1. _____, predsjednik
2. _____, mentor i član
3. _____, član.

Prema uspjehu koji je kandidat/kinja pokazao/la na odbrani, Komisija je je donijela
sljedeći zaključak:

Kandidat/kinja _____ je odbranio/la završni rad ocjenom
_____ 0.

Članovi komisije:

1. _____
2. _____
3. _____

Tuzla, _____

Broj: _____

_____
Ime i prezime studenta/ice

IZJAVA O IZVORNOSTI ZAVRŠNOG RADA

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištena bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisana ili prepričana iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, naučnoj ili obrazovnoj ustanovi.

Student/ica:

Tuzli, _____

_____
(potpis)